

gemeente
Zoetermeer

Stadspeiling 2022

Deelrapport sport en bewegen

Stadspeiling 2022

deelrapport sport en bewegen

januari 2023

opdrachtgever:

Vrije Tijd:

Rutger Haspers, Mitchell Korpel

analyse en rapportage:

JaBo/Onderzoek & Statistiek: Bert Ploeger

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	5
1 ONDERZOEKVERANTWOORDING	7
1.1 inleiding	7
1.2 doelstellingen	7
1.3 steekproef en respons	7
1.4 dit rapport	7
2 BEWEGEN	9
2.1 beweegerichtlijn	9
3 DEELNAME AAN SPORTACTIVITEITEN	11
3.1 georganiseerde sportactiviteiten	11
3.2 ongeorganiseerde sportactiviteiten	12
3.3 meetfactor sportdeelname	13
4 EFFECTEN VAN DE PANDEMIE	15
4.1 veranderingen in het sport- en beweeggedrag	15
5 WAARDERING VAN SPORTVOORZIENINGEN	17
5.1 algemeen	17
5.2 binnensportvoorzieningen	17
5.3 buitensportvoorzieningen	18
5.4 zwembaden	18
5.5 commerciële sportvoorzieningen	19
5.6 sportverenigingen	19
5.7 sporten op straat, in parken e.d.	19
5.8 algemene waardering voor sportvoorzieningen - meetfactor	20
BIJLAGE I - bevolking, steekproef en respons	21
BIJLAGE II - betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	23
BIJLAGE III - vragenlijst	25
BIJLAGE IV - rechte tellingen	29
BIJLAGE V - toelichtingen: corona en sport- en beweeggedrag	35

SAMENVATTING

algemeen, steekproef, respons

In de stadspelling van 2022 is een aantal vragen gesteld over sport en bewegen. De vragen zijn voorgelegd aan een steekproef van 4.000 Zoetermeerders van 18 jaar en ouder. De respons op deze deel-enquête bedraagt 22,2%.

doel

In dit onderzoek worden antwoorden gezocht op vragen over:

- bewegen en sportdeelname;
- de effecten van de coronapandemie op het beweeggedrag;
- waardering van het Zoetermeerse sportaanbod.

bewegen

Van de respondenten van 18 jaar t/m 64 jaar voldoet ruim 28% volgens hun eigen antwoorden aan de voor hen geldende beweegrichtlijn. Voor 65+'ers ligt het aandeel eveneens op ongeveer 28%. Daarbij zijn de voor de beweegrichtlijn van 65+'ers vereiste balansoefeningen niet in het onderzoek meegenomen.

deelname aan sportactiviteiten

38% van de respondenten zegt in sterkere of minder sterke mate aan georganiseerde sport te doen. 62% zegt aan ongeorganiseerde sportactiviteiten te doen.

meetfactor sportdeelname

Voor 2022 bedraagt het percentage sportdeelname 73%. In 2021 was dat 75%. Het verschil tussen beide jaren is niet significant.

effecten van de coronapandemie op het sport- en beweeggedrag

Voor 34% van de respondenten is het beweegpatroon niet veranderd in de coronaperiode. Voor 59% is er wel iets veranderd: 19% is meer gaan bewegen; 24% is minder gaan bewegen; 15% heeft wel een gewijzigd beweegpatroon, maar kan niet zeggen of de beweging is toegenomen dan wel afgenomen.

waardering van sportvoorzieningen

Over zes typen van sportvoorzieningen / sportaanbod is een rapportcijfer gevraagd. In alle gevallen weet ruim de helft van de respondenten een cijfer te geven. Dat levert de volgende gemiddelden op voor 2022:

binnensportvoorzieningen	6,8
buitensportvoorzieningen	7,1
zwembaden	4,6
voorzieningen zoals SnowWorld en Silverdome	7,2
sportverenigingen	7,4
sporten op straat / in parken e.d.	7,4

Deze cijfers zijn gelijk of bijna gelijk aan de cijfers uit 2021, maar liggen merendeels enkele tienden van een punt lager dan in 2020.

meetfactor waardering sportvoorzieningen

Het gemiddelde van de bovenstaande rapportcijfers, met uitzondering van het cijfer voor sporten op straat / in parken e.d., is een meetfactor voor de Programma-begroting 2022-2025. Dit gemiddelde komt in 2022 uit op een 6,6, net als in 2021.

1

ONDERZOEKVERANTWOORDING

1.1 inleiding

In september / oktober 2022 is in Zoetermeer de jaarlijkse stadspeiling gehouden. In opdracht van de afdeling Vrije Tijd is een aantal vragen gesteld over sportdeelname en sportieve activiteiten. Vragen over dit onderwerp worden jaarlijks gesteld sinds 2006.

1.2 doelstellingen

Het onderzoeksdoel in 2022 is uitspraken te kunnen doen over:

- bewegen; deelname aan sportieve activiteiten;
- effecten van de coronapandemie op het beweeggedrag;
- waardering van het Zoetermeerse sportaanbod;

1.3 steekproef en respons

Voor de stadspeiling zijn drie niet overlappende steekproeven getrokken uit de BRP (Basisregistratie Personen), van (elk) 4.000 Zoetermeerders die op 1 september 2022 18 jaar of ouder waren. Voor de personen in de steekproeven geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' (verpleeghuis, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. Aan de personen uit deze drie steekproeven zijn verschillende enquêtes voorgelegd. De vragen over sport staan in één van deze drie enquêtes. Men kon de vragenlijsten naar keuze digitaal of op papier beantwoorden. Er is tweemaal een rappel verzonden aan degenen die nog niet hadden gereageerd.

stratificatie

De respons op de stadspeiling loopt al jarenlang over de hele linie terug. Bij jongere respondenten is dat in veel sterkere mate het geval dan bij oudere respondenten. Daarom stratificeert O&S de steekproef sinds 2020 naar leeftijd. Dat wil zeggen dat de kans om in de steekproef te vallen verschilt per leeftijdscategorie. De procentuele verdeling van leeftijdscategorieën over de respons is dankzij die aanpassing bij benadering gelijk aan hun procentuele verdeling over de totale Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder.

respons

De respons op de vragenlijst die de vragen over sport en bewegen bevat bedraagt 976 personen (24,4%). De vragen over dit onderwerp zijn in voldoende mate beantwoord door 886 personen (22,2%).

1.4 dit rapport

Hoofdstuk 2 gaat in op de *beweegrichtlijn*.

Hoofdstuk 3 gaat in op de deelname aan georganiseerde en ongeorganiseerde sportactiviteiten.

Hoofdstuk 4 gaat over de effecten van de coronapandemie op het beweeggedrag. In hoofdstuk 5 wordt de waardering van het aanbod van sportvoorzieningen en -mogelijkheden in Zoetermeer besproken.

bijlagen

- Een verantwoording van het onderzoek staat in bijlage I (representativiteit) en bijlage II (betrouwbaarheid en nauwkeurigheid).

- De vragenlijst van de stadspeiling, voor zover relevant voor dit deelonderzoek, is opgenomen als bijlage III.
- De resultaten in tabelvorm (rechte tellingen) staan in bijlage IV.
- Bijlage V bevat de toelichtingen van respondenten bij hun antwoorden over (mogelijk veranderd) sport- en beweggedrag, in relatie tot corona.

2 BEWEGEN

2.1 beweegrichtlijn

beweegrichtlijn volwassenen en ouderen

De beweegrichtlijn voor volwassenen en ouderen luidt als volgt:

- Bewegen is goed, meer bewegen is beter.
- Doe minstens 150 minuten per week aan matig intensieve inspanning, zoals wandelen en fietsen, verspreid over diverse dagen. Langer, vaker en/of intensiever bewegen geeft extra gezondheidsvoordeel.
- Doe minstens tweemaal per week spier- en botversterkende activiteiten, voor ouderen gecombineerd met balansoefeningen.
- En: voorkom veel stilzitten.

(bron: *Gezondheidsraad: Beweegrichtlijnen 2017 - Samenvatting*)

In dit onderzoek kan bij benadering worden vastgesteld in hoeverre respondenten van 18 t/m 64 jaar, en ouderen (65+) volgens hun eigen antwoorden aan de voor hen geldende beweegrichtlijn voldoen.

Tabel 2-1 laat dit zien voor respondenten uit de categorie onder 65 jaar, die zowel de vraag naar het aantal minuten bewegen, als de vraag naar botversterkende activiteiten weten te beantwoorden. Tabel 2-2 toont hetzelfde voor 65+'ers. Bij deze laatstgenoemde groep zijn, om de vraagstelling overzichtelijk te houden, de voor deze groep vereiste balansoefeningen niet in de vraagstelling meegenomen. Van de volwassenen in de respons (18 t/m 64 jaar) voldoet volgens de eigen opgave ruim 28% aan de beweegrichtlijn (groen gemarkeerd in de tabel). Bij ouderen bedraagt dat aandeel eveneens ongeveer 28%. De getallen liggen in dezelfde orde van grootte als in de jaren 2018 t/m 2021.

tabel 2-1 het aantal minuten per week matig intensieve inspanning door respondenten tussen 18 en 65 jaar, afgezet tegen het aantal dagen per week waarop deze respondenten spier- en botversterkende activiteiten doen.

aantal minuten matig intensieve inspanning per week		aantal dagen waarop in een gemiddelde week spier- en botversterkende activiteiten				totaal
		nul dagen	1 dag per week	2 dagen per week	3-7 dagen per week	
0 - 90 minuten	aantal	88	48	17	26	179
	procent	17,0	9,3	3,3	5,0	34,6
90 - 150 minuten	aantal	30	44	40	34	148
	procent	5,8	8,5	7,7	6,6	28,6
150 minuten of meer	aantal	25	19	35	111	190
	procent	4,8	3,7	6,8	21,5	36,8
totaal	aantal	143	111	92	171	517
	procent	27,7	21,5	17,8	33,1	100,0

tabel 2-2 *het aantal minuten per week matig intensieve inspanning door respondenten van 65 jaar en ouder, afgezet tegen het aantal dagen per week waarop deze respondenten spier- en botversterkende activiteiten doen.*

aantal minuten matig intensieve inspanning per week		aantal dagen waarop in een gemiddelde week spier- en botversterkende activiteiten				totaal
		nul dagen	1 dag per week	2 dagen per week	3-7 dagen per week	
0 - 90 minuten	aantal	44	16	12	19	91
	procent	19,2	7,0	5,2	8,3	39,7
90 - 150 minuten	aantal	12	12	10	25	59
	procent	5,2	5,2	4,4	10,9	25,8
150 minuten of meer	aantal	12	4	23	40	79
	procent	5,2	1,7	10,0	17,5	34,5
totaal	aantal	68	32	45	84	229
	procent	29,7	14,0	19,7	36,7	100,0

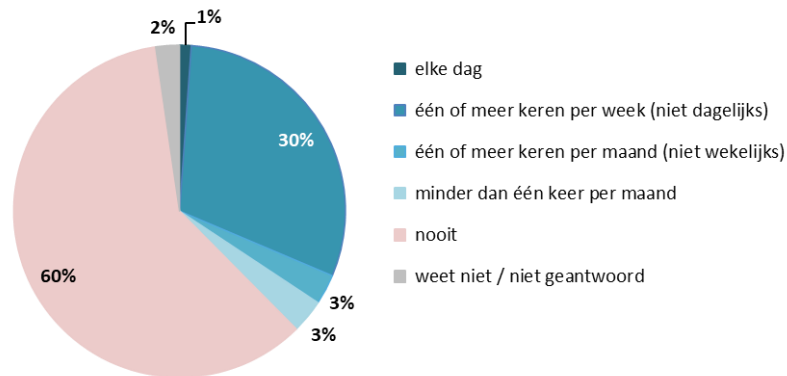
3

DEELNAME AAN SPORTACTIVITEITEN

3.1 georganiseerde sportactiviteiten

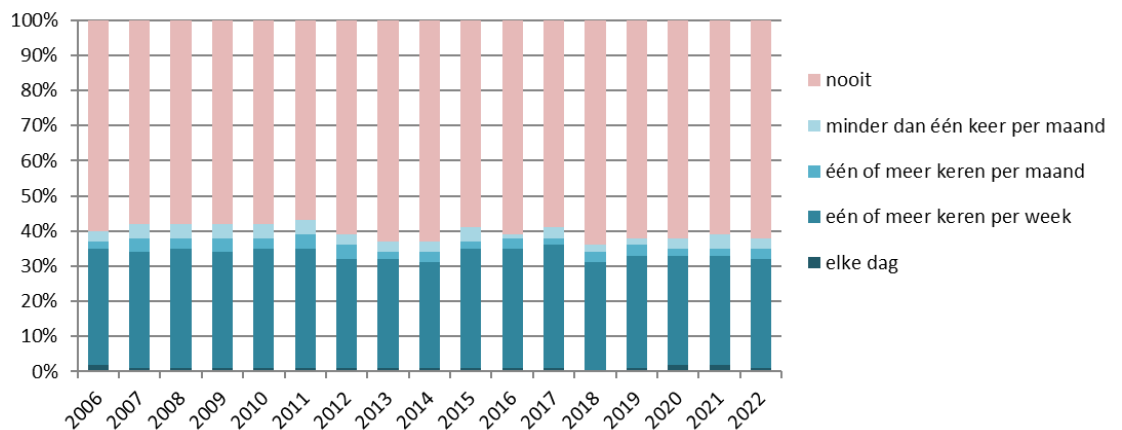
Figuur 3-1 laat zien in welke mate de respondenten deelnemen aan georganiseerde vormen van sport, dat wil zeggen: als lid van een officiële sport- of recreatievereniging, via de werkgever, via het buurt- of wijkcentrum of een recreatiesportclub.

38% van de respondenten zegt in sterkere of minder sterke mate aan georganiseerde sport te doen. 60% van de respondenten zegt *niet* aan georganiseerde sport te doen.

figuur 3-1 frequentie van deelname in 2022 aan georganiseerde sportactiviteiten (in procenten, $n = 886$)

Figuur 3-2 (waarin *weet niet* en *niet geantwoord* buiten beschouwing blijven) toont dat de deelname aan georganiseerde sport door de jaren heen redelijk constant is. 2022 wijkt nauwelijks af van de afgelopen jaren.

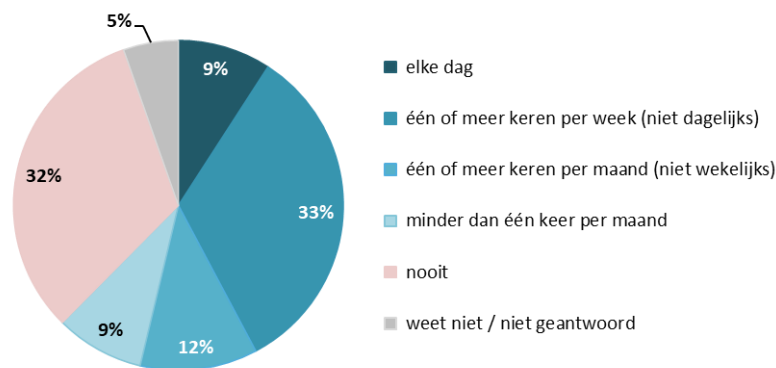

figuur 3-2 frequentie van deelname aan georganiseerde sportactiviteiten in een reeks van jaren (in procenten, $n_{2022} = 886$)

3.2 ongeorganiseerde sportactiviteiten

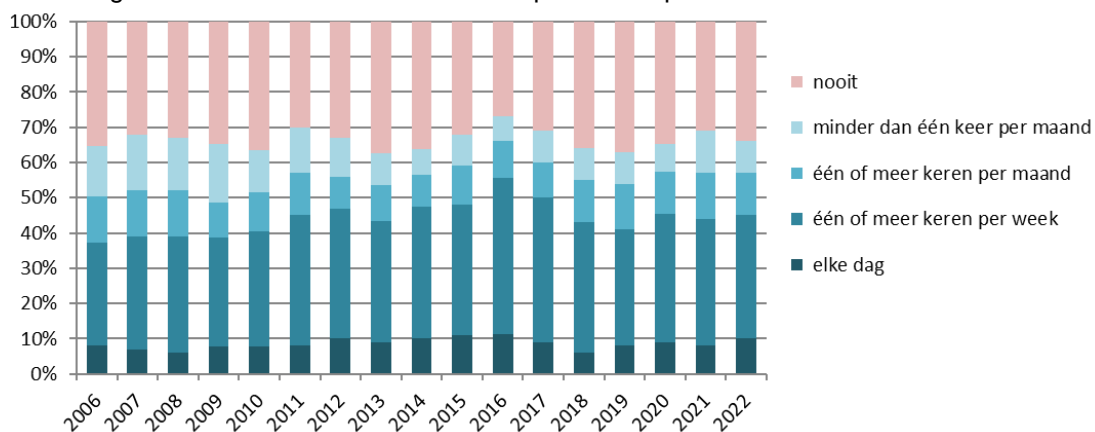
Figuur 3-3 laat zien in welke mate de respondenten deelnemen aan ongeorganiseerde vormen van sport, dat wil zeggen: met een vrienden- of familieclub of op eigen houtje.

62% van de respondenten zegt in sterkere of minder sterke mate aan ongeorganiseerde sport te doen. 32% zegt *niet* aan ongeorganiseerde sport te doen.

figuur 3-3 frequentie van deelname in 2022 aan ongeorganiseerde sportactiviteiten (in procenten, n = 886)

Figuur 3-4 (waarin *weet niet* en *niet geantwoord* buiten beschouwing blijven) toont dat de deelname aan ongeorganiseerde sport door de jaren heen enige schommelingen vertoont. De deelname in 2022 past in dat patroon.

figuur 3-4 frequentie van deelname aan ongeorganiseerde sportactiviteiten in een reeks van jaren (in procenten, n₂₀₂₂ = 886)

3.3 meefactor sportdeelname

Op basis van de informatie die ten grondslag ligt aan de figuren 3-1 en 3-3 is, ten behoeve van de Programmabegroting 2022-2025, de meefactor sportdeelname vastgesteld: het percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat sport beoefent.

Voor 2022 bedraagt het percentage sportdeelname **73%** (zie tabel 3-1 en de berekening in het onderstaande kader). De gemeten sportdeelname in 2022 is daarmee vergelijkbaar met de sportdeelname in de voorgaande jaren (2018: 71%, 2019: 72%, 2020: 72%, 2021: 75%). Het verschil met de meting uit 2021 is (bij 95% betrouwbaarheid) niet significant.

berekening meefactor sportdeelname onder 18+'ers

Een klein deel van de respons blijft buiten de berekening van de meefactor:

- zeven respondenten bij wie informatie ontbreekt: d.w.z. zij hebben op géén van beide vragen over (on)georganiseerde sportdeelname een antwoord gegeven, of slechts op één van beide vragen.
- respondenten bij wie over sportdeelname geen zekere uitspraak kan worden gedaan. Dat zijn:
 - negen respondenten die op beide vragen over sportdeelname het antwoord *weet niet* geven;
 - achttien respondenten die een combinatie van de antwoorden *nooit* en *weet niet* geven.

Van de oorspronkelijke 886 respondenten blijven er dan 852 over.

De sportdeelname ziet er daarmee uit zoals in tabel 3-1.

De in deze tabel vermelde percentages zijn cel-percentages.

Het aantal en percentage niet-sporters is rood gemarkeerd. Het percentage sportdeelname is nu: $100,0\% - 26,8\% = 73,2\%$. Afgerond: **73%**.

tabel 3-1 *deelname aan georganiseerde en ongeorganiseerde sportactiviteiten (absolute aantallen en tabel-percentages)*

		ongeorganiseerd sporten			totaal
		wel	niet	weet niet	
georganiseerd sporten	aantal	262	55	16	333
	procent	30,8	6,5	1,9	39,1
niet	aantal	286	228	-	514
	procent	33,6	26,8	-	60,3
weet niet	aantal	5	-	-	5
	procent	0,6	-	-	0,6
totaal	aantal	553	283	16	852
	procent	64,9	33,2	1,9	100,0

Wanneer de sportdeelname wordt uitgesplitst naar leeftijd (18 t/m 64 en 65+) blijkt dat verhoudingsgewijs iets minder ouderen aan (georganiseerde en ongeorganiseerde) sportactiviteiten doen dan jongere leeftijdscategorieën.

De tabellen 3-2 en 3-3 laten dit zien. Voor respondenten van 18 t/m 64 jaar is de sportdeelname $100 - 22,3 = 77,7\%$, afgerond **78%**. Voor respondenten van 65 jaar en ouder bedraagt de sportdeelname $100 - 35,7 = 64,3\%$, afgerond **64%**. Dat is ook minder dan in het vorige jaar: in 2021 was de sportdeelname 70%.

tabel 3-2 *deelname aan georganiseerde en ongeorganiseerde sportactiviteiten (18 t/m 64 jaar - absolute aantallen en tabel-percentages)*

georganiseerd sporten		ongeorganiseerd sporten			totaal
		wel	niet	weet niet	
wel	aantal	183	40	12	235
	procent	32,2	7,0	2,1	41,3
niet	aantal	204	127	-	331
	procent	35,9	22,3	-	58,2
weet niet	aantal	3	-	-	3
	procent	0,5	-	-	0,5
totaal	aantal	390	167	12	569
	procent	68,50	29,3	2,1	100,0

tabel 3-3 *deelname aan georganiseerde en ongeorganiseerde sportactiviteiten (65 jaar en ouder - absolute aantallen en tabel-percentages)*

georganiseerd sporten		ongeorganiseerd sporten			totaal
		wel	niet	weet niet	
wel	aantal	79	15	4	98
	procent	27,9	5,3	1,4	34,6
niet	aantal	82	101	-	183
	procent	29,0	35,7	-	64,7
weet niet	aantal	2	-	-	2
	procent	0,7	-	-	0,7
totaal	aantal	163	116	4	283
	procent	57,6	41,0	1,4	100,0

4

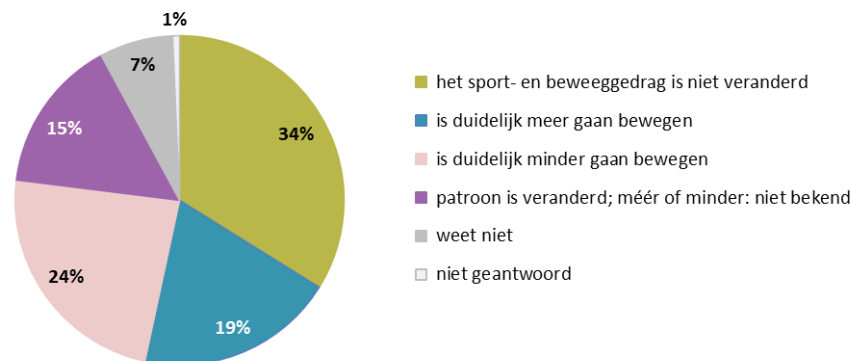
EFFECTEN VAN DE PANDEMIE

4.1 veranderingen in het sport- en beweeggedrag

De coronapandemie heeft op talloze manieren effect gehad, of heeft nog steeds effect, op het dagelijks ritme van veel mensen. Dat kan uiteraard ook het sport- en beweeggedrag betreffen. Er vielen bijvoorbeeld mogelijkheden weg voor georganiseerd sporten, doordat voorzieningen gesloten waren. De dagelijkse bewegingen naar school en werk vervielen of veranderden. Anderzijds ontstond er bij veel mensen ruimte en/of behoefte om bijvoorbeeld vaker recreatief te wandelen of fietsen.

veranderingen sinds het begin van de coronapandemie

Figuur 4-1 laat zien hoe de Zoetermeerse respondenten hun eigen actuele beweeggedrag beoordelen. Het gaat om de momentopname van september / oktober 2022: een tijd waarin het virus in Nederland op de achtergrond geraakt was, maar er nog wel rekening gehouden werd met een opleving in het najaar. Voor 34% is er niets veranderd in de coronaperiode. Een kleine groep (7%) weet dat niet of heeft de vraag niet beantwoord. Voor de overige 59% is er wel iets veranderd: 19% is meer gaan bewegen; 24% is minder gaan bewegen; 15% heeft wel een gewijzigd beweegpatroon, maar deze respondenten kunnen niet zeggen of zij per saldo meer of minder zijn gaan bewegen.

figuur 4-1 verandering in sport- en beweeggedrag van de respondent tijdens de coronaperiode (in procenten, n = 886)

Een jaar eerder is in de stadspelling dezelfde vraag gesteld. De antwoorden uit 2021 op diezelfde vraag verschillen niet veel met die uit 2022. De belangrijkste verschillen:

In 2021 zei een iets groter deel van de respons dan in 2022 (namelijk 29%) minder te zijn gaan bewegen in de coronatijd.

Een iets kleiner deel dan in 2022 (namelijk 16%) zei méér te zijn gaan bewegen; in dit laatste geval is het verschil met 2022 overigens niet significant.

Maar hoewel de vraagstelling in beide jaren gelijk is zorgt de context, achteraf beschouwd, wel voor een verschil. Respondenten zullen de vraag in 2021 hebben opgevat als een vraag over een tijdelijke situatie (de vraag werd toen gevolgd door een vraag over de verwachting voor de tijd ná de pandemie). In 2022 zal men de vraag hebben kunnen opvatten als een vraag over wat er blijvend veranderd is. De vraag over verwachtingen is in 2022 niet gesteld.

toelichtingen

Een aantal respondenten geeft een toelichting bij het antwoord over hun eigen beweeggedrag (bijlage V, p.35-37).

Onder degenen die aangeven dat hun beweeggedrag niet gewijzigd is bevinden zich vooral wandelaars. Enkele respondenten geven aan dat hun mate van beweging was verminderd maar weer op het oude niveau terug is.

Van de 19% die méér is gaan bewegen zegt een groot deel dat zij meer zijn gaan wandelen, of (ook) een andere nieuwe sportieve activiteit ontdekt hebben.

Onder de 24% die duidelijk minder is gaan bewegen bevindt zich een aantal personen bij wie dat met gezondheidsproblemen te maken heeft: enkelen noemen long covid als oorzaak. Sommigen hebben in de tussentijd andere gezondheidsproblemen opgelopen.

Enkelen geven aan dat zij door het thuiswerken minder zijn gaan bewegen. Ook de sluiting van sportscholen tijdens de coronaperiode heeft bijgedragen aan de achteruitgang van het bewegen. Sommigen geven aan dat zij inmiddels weer terug zijn op het oude niveau. Anderen laten dat in het midden.

Onder de 15% die niet kan aangeven of zij meer of minder zijn gaan bewegen zijn vooral mensen te vinden die de sportschool en andere georganiseerde sporten hebben verruild voor ongeorganiseerde activiteiten, zoals wandelen, fietsen en thuis bewegen. Een deel van die respondenten geeft aan dat dit blijvende veranderingen zijn.

5

WAARDERING VAN SPORTVOORZIENINGEN

5.1 algemeen

De volgende paragrafen gaan in op de waarderingscijfers die men geeft aan het sportaanbod in Zoetermeer. Deze waardering wordt kort besproken per type voorziening. Het gaat achtereenvolgens om:

- binnensportvoorzieningen (sporthallen en -zalen);
- buitensportvoorzieningen (sportvelden en -banen);
- zwembaden;
- commerciële sportvoorzieningen (zoals SnowWorld en Silverdome);
- sportverenigingen;
- mogelijkheden om buiten (op straat, in parken e.d.) te sporten.

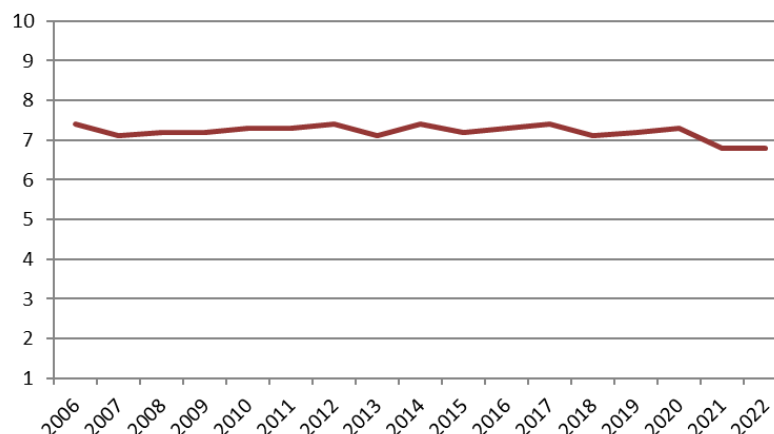
In de vraagformulering is geen rekening gehouden met beperkingen ten gevolge van de coronapandemie: de vragen zijn identiek gehouden aan die uit de jaren voor 2020. Het verloop van de gemiddelden van de waarderingscijfers sinds de eerste meting wordt voor elke vorm van sportaanbod in een grafiekje getoond. In de bijlage (tabellen IV-7 t/m IV-12) staat een overzicht van alle gegeven cijfers.

In paragraaf 5.8 wordt een gemiddeld algemeen rapportcijfer vastgesteld, op basis van de eerste vijf van de bovengenoemde cijfers. Het sinds 2018 gevraagde cijfer voor de sportmogelijkheden op straten en in parken wordt niet in dit overall cijfer betrokken. Het gemiddelde waarderingscijfer is een meetfactor ten behoeve van de Programmabegroting 2022 - 2025.

5.2 binnensportvoorzieningen

Van alle respondenten geeft 53% een oordeel over Zoetermeerse binnensportvoorzieningen. Gemiddeld komt dit oordeel (rapportcijfer) uit op een **6,8**. 15% van de rapportcijfers is onvoldoende (5 of lager).

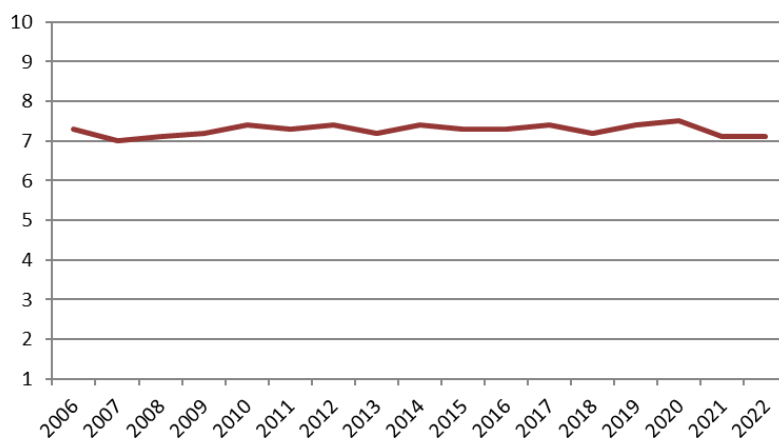
Figuur 5-1 laat zien dat het gemiddelde oordeel tussen 2006 en 2020 zeer constant is: dat ligt in al deze jaren tussen 7,1 en 7,4. De 6,8 uit de jaren 2021 en 2022 valt hierbij dus uit de toon. In de volgende paragrafen zal blijken dat zo'n kleine dip zich voordoet bij de meeste sportvoorzieningen. Aannemelijk (maar niet aantoonbaar) is dat het coronavirus hier debet aan is: het virus heeft de Zoetermeeders immers beperkt in hun mogelijkheden om van de voorzieningen gebruik te maken. Mogelijk heeft zich dat in 2021 en 2022 vertaald in een lager oordeel (waarbij wel opvalt dat het oordeel in het eerste coronajaar (2020) nog geen dip vertoonde).

figuur 5-1 gemiddeld rapportcijfer voor binnensportvoorzieningen tussen 2006 en 2022 ($n_{2022} = 472$)

5.3 buitensportvoorzieningen

53% van de respondenten geeft een oordeel over de Zoetermeerse buitensportvoorzieningen (sportvelden en banen). Het gemiddelde rapportcijfer voor deze voorzieningen is een **7,1**. Van alle gegeven rapportcijfers is 10% onvoldoende. Figuur 5-2 toont het verloop van het gemiddelde oordeel sinds 2006. Dat oordeel ligt altijd tussen 7,0 en 7,5. Ook de gemiddelde score van 2021 en 2022 valt binnen die range, maar betekent wel een terugval na de 7,5 uit 2020.

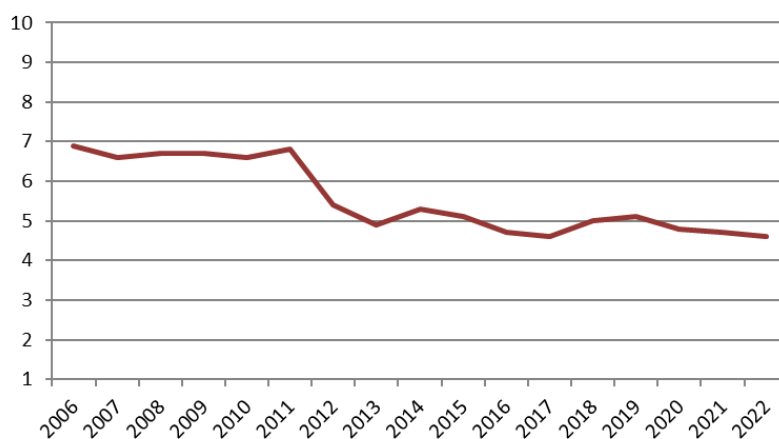

figuur 5-2 gemiddeld rapportcijfer voor buitensportvoorzieningen tussen 2006 en 2022 ($n_{2022} = 471$)

5.4 zwembaden

In 2022 waren in Zoetermeer twee gemeentelijke zwembaden open: De Driesprong en De Veur. 76% van de respondenten geeft een oordeel over deze zwembaden. Het gemiddelde rapportcijfer is blijvend laag: een **4,6**. Van de rapportcijfers is 59% onvoldoende.

Figuur 5-3 toont het verloop van het gemiddelde oordeel sinds 2006. Het is duidelijk dat dat oordeel dramatisch gekelder is sinds 2011, toen bij de verkoop van zwembad Het Keerpunt de mogelijkheid voor recreatief zwemmen voorlopig grotendeels verdween.

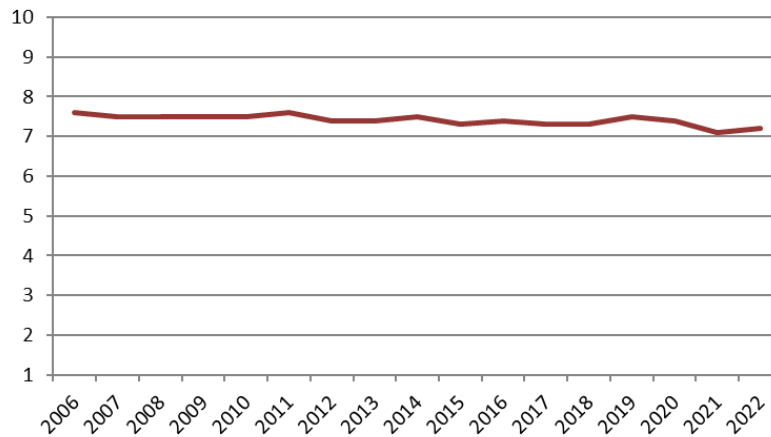

figuur 5-3 gemiddeld rapportcijfer voor zwembaden tussen 2006 en 2022 ($n_{2022} = 677$)

Een nieuw zwembad is op de locatie van het oude Keerpunt in aanbouw (januari 2023). Beoogd werd dit nieuwe zwembad in de eerste helft van 2023 te kunnen openen, maar naar het zich (in januari 2023) laat aanzien wordt dit later in het jaar, wat onder andere te wijten is aan grondstoffenschaarste en langere levertijden. Dat betekent dat de gemiddelde waardering voor de zwembaden waarschijnlijk ook in 2023 nog laag zal blijven, maar als alles meezit vanaf 2024 weer zal stijgen.

5.5 commerciële sportvoorzieningen

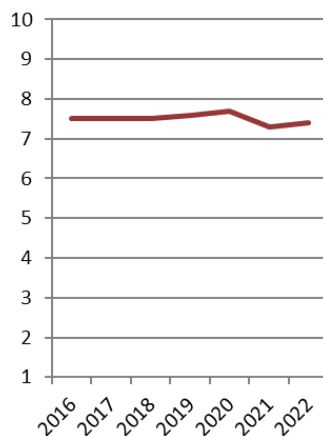
55% van de respons geeft een oordeel over de commerciële sportvoorzieningen. Het gemiddelde rapportcijfer voor deze voorzieningen is een **7,2**. Van alle respondenten die deze voorzieningen beoordelen geeft 9% een onvoldoende rapportcijfer.

figuur 5-4 gemiddeld rapportcijfer voor commerciële sportvoorzieningen tussen 2006 en 2022 ($n_{2022} = 485$)

5.6 sportverenigingen

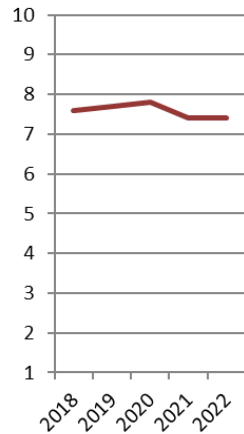
51% van de respons geeft een oordeel over de Zoetermeerse sportverenigingen die zij kennen. Het gemiddelde rapportcijfer is een **7,4**: dat is vergelijkbaar met de meting uit 2021. Van alle respondenten die in 2022 de sportverenigingen beoordelen geeft 6% een onvoldoende rapportcijfer.

figuur 5-5 gemiddeld rapportcijfer voor sportverenigingen tussen 2016 en 2022 ($n_{2022} = 456$)

5.7 sporten op straat, in parken e.d.

Vanaf 2018 is gevraagd naar een oordeel over de mogelijkheden om in Zoetermeer buiten (op straat, in parken e.d.) te sporten. Een groot deel van de respons, geeft in 2022 een oordeel over deze mogelijkheden. Het gemiddelde rapportcijfer is net als in 2021 een **7,4**: iets lager dan bij de drie voorafgaande metingen. Van alle respondenten die de mogelijkheid beoordelen geeft 8% een onvoldoende rapportcijfer.

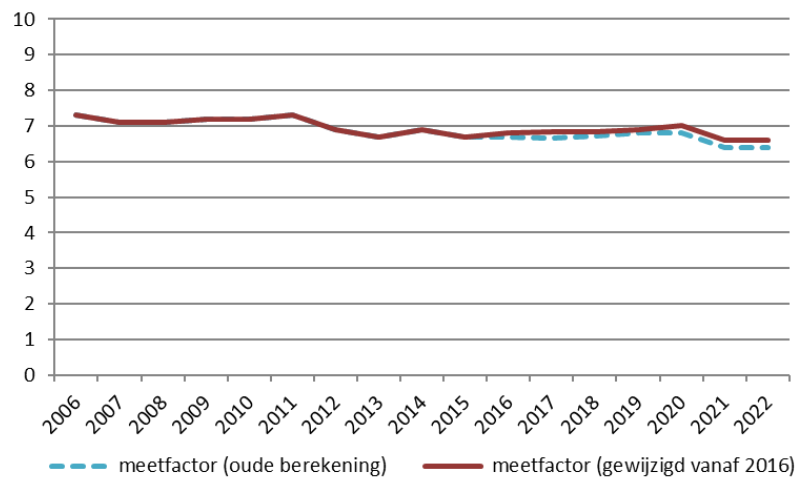
figuur 5-6 gemiddeld rapportcijfer voor sporten op straat, in parken e.d., tussen 2018 en 2022 ($n_{2022} = 671$)

5.8 algemene waardering voor sportvoorzieningen - meetfactor

Bij elk type sportvoorziening of sportgelegenheid, besproken in § 5.2 t/m § 5.7, geeft meer dan de helft van de respondenten een oordeel.

Op een deel van deze oordelen is een algemene meetfactor 'waardering inwoners voor sportvoorzieningen' gebaseerd. De meetfactor werd tot en met 2015 berekend als het (ongewogen) gemiddelde van de vier cijfers voor binnensportvoorzieningen, buitensportvoorzieningen, zwembaden en commerciële sportvoorzieningen. Vanaf 2016 is ook het cijfer voor sportverenigingen in de berekening betrokken. Bij deze nieuwere berekening komt het gemiddelde voor 2022 uit op een 6,6. Bij de oude berekening op een 6,4 (zie figuur 5-7). De waardering van de zwembaden haalt vanaf 2011 het gemiddelde cijfer enigszins omlaag.

Het sinds 2018 opgenomen item *sporten op straat, in parken en dergelijke* blijft vooralsnog buiten de berekening van de meetfactor.

figuur 5-7 gemiddelde van de rapportcijfers voor Zoetermeerse sportvoorzieningen tussen 2006 en 2022

BIJLAGE I bevolking, steekproef en respons

In de onderstaande tabel worden de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder, de steekproef en de bruikbare respons van dit deelonderzoek vergeleken aan de hand van de kenmerken *sekse* en *leeftijd*. In de tabel worden dezelfde leeftijds-grenzen gehanteerd als in de stratificatie van de steekproef. De stratificatie wordt in §1.3 (p.7) toegelicht. Respondenten die op de vraag naar sekse hebben geantwoord: “*anders / wil dat niet zeggen*”) zijn hier buiten de berekening gelaten.

tabel I-1 Zoetermeerse bevolking (18+), steekproef en respons, naar sekse en leeftijd in klassen, in procenten

leeftijd	sekse	bevolking 18+ op 01-01-2022	steekproef	respons
18 t/m 34 jaar	man	12,5	19,3	8,3
	vrouw	12,5	19,3	8,7
	totaal	25,0	38,6	17,0
35 t/m 49 jaar	man	11,4	13,5	12,9
	vrouw	12,1	13,7	12,8
	totaal	23,4	27,2	25,6
50 t/m 59 jaar	man	8,3	6,5	7,6
	vrouw	9,1	7,2	8,5
	totaal	17,4	13,7	16,1
60 t/m 74 jaar	man	11,7	6,7	11,6
	vrouw	12,5	7,6	15,2
	totaal	24,2	14,3	26,8
75 jaar en ouder	man	4,3	2,6	7,1
	vrouw	5,6	3,7	7,4
	totaal	10,0	6,3	14,5
alle leeftijden	man	48,2	48,7	47,5
	vrouw	51,8	51,3	52,5
totaal	=100%	100.194	4.000	870

bevolking 18+

Binnen de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder zijn vrouwen licht in de meerderheid. Dat geldt ook voor de afzonderlijke leeftijdsklassen, met uitzondering van de jongste klasse.

steekproef, stratificatie

De steekproef is *binnen* de onderscheiden leeftijdscategorieën aselekt getrokken. *Tussen* leeftijdscategorieën zijn er echter verschillen. De kans voor iemand uit de jongste groep om in de steekproef te vallen is bijvoorbeeld veel groter dan de kans voor iemand in de leeftijd tussen de 60 en 75 jaar. De steekproefomvang per leeftijdsgroep is vastgesteld op basis van de ervaring uit voorgaande jaren. Hiermee werd beoogd een meer evenwichtige respons - waar het leeftijd betreft - te bewerkstelligen. Daarbij is ook de verwachte absolute respons in het oog gehouden. Die mocht per leeftijdscategorie niet te klein worden.

respons

Bij 870 van de 886 respondenten op de vragen over sport en bewegen is zowel de leeftijd als de sekse (anders dan: *anders / wil dat niet zeggen*) bekend. Vergelijking met de bevolkingspercentages op 1 januari 2022 laat zien dat de stratificatie redelijk, zij het niet feilloos heeft gewerkt. De percentages per leeftijdsgroep komen merendeels in de buurt van de bevolkingspercentages. Uitzondering vormt de jongste categorie, waarbij zowel mannen als vrouwen in de respons onder-vertegenwoordigd zijn ten opzichte van de bevolking (het verschil is ongeveer

4 procentpunten). Daarnaast is er in de respons ook een zekere oververtegenwoordiging van 75-plussers: met 2,8 procentpunten (mannen), respectievelijk 1,8 procentpunten (vrouwen).

Besloten is om geen nadere weging (waarmee de leeftijdsverdeling exact gelijk aan die in de bevolking gemaakt zou kunnen worden) toe te passen.

BIJLAGE II betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Betrouwbaarheidsintervallen

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de totale respons of op bepaalde categorieën daarvan. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerders van 18 jaar of ouder, kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van schattingen.

Dit kan in de vorm van puntschattingen en intervallschattingen. Bij een puntschatting, dat wil zeggen een schatting in de vorm van één getal, ligt het voor de hand als benadering van de werkelijkheid de uitkomst uit de enquête te nemen. Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt dan aangenomen dat dit ook in de populatie 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan men aanzienlijk reduceren door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen). Het is daarbij, met behulp van statistische formules, mogelijk de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde betrouwbaarheid, uitgedrukt in procenten, kan worden aangenomen dat de werkelijke waarde zich binnen dat interval bevindt.

In tabel II-1 is voor verschillende aantallen respondenten en voor verschillende percentages in de respons weergegeven wat de nauwkeurigheidsmarges zijn. Het gaat daarbij om de marges bij 95% betrouwbaarheid. Dit betekent dat als de steekproeftrekking en het onderzoek vele malen zou worden herhaald, het berekende nauwkeurighedsinterval in minstens 95 van de 100 gevallen de werkelijke waarde zou bevatten.

Voorbeelden

Allereerst enkele voorbeelden ter verduidelijking van de tabel:

- Stel dat van alle 886 respondenten op de enquête Sport en Bewegen 30% opvatting A aanhangt. In werkelijkheid (dus in de totale populatie Zoetermeerders van 18 jaar en ouder, die tot respons bereid zijn) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,0% en 33,0%.
- Stel dat van alle respondenten er 50 gedrag X vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag X vertonen tussen de 46,4% en 73,6% vrouw is.

tabel II-1 *procentpunten waarmee de werkelijke percentages, uit de populatie, maximaal kunnen afwijken van die in de respons (betrouwbaarheidsinterval van 95%).*

		percentages in de respons				
		10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
aantal	50	8,3	11,1	12,7	13,6	13,9
respon-	100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
denten	200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
	300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
	400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
	500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
	600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
	700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
	800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
	886	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3

BIJLAGE III vragenlijst

SPORT EN BEWEGEN

74. Matig intensieve activiteiten zijn activiteiten zoals wandelen, fietsen en paardrijden. Het kan gaan om sportactiviteiten in verenigingsverband, maar ook bijvoorbeeld om fietsen naar het werk of de winkel.
- a. **Op hoeveel dagen in een gewone week besteedt u minstens 30 minuten aan matig intensieve activiteiten of aan intensievere activiteiten?**
- LET OP: deze 30 minuten hoeven niet aaneengesloten te zijn.
- 1. geen enkele dag
 - 2. 1 - 2 dagen per week
 - 3. 3 - 4 dagen per week
 - 4. 5 - 6 dagen per week
 - 5. 7 dagen per week
 - 6. weet niet
- b. **Hoeveel minuten in een (gemiddelde) week verricht u matig intensieve of intensievere activiteiten?**
- 1. 0 - 90 minuten
 - 2. 90 - 150 minuten
 - 3. 150 minuten of meer
 - 4. weet niet
75. Spierversterkende oefeningen bevorderen kracht, uithoudingsvermogen en de omvang van de spieren. Botversterkende activiteiten zijn krachttoefeningen en activiteiten waarbij je het lichaam met het eigen gewicht belast (bijvoorbeeld springen en traplopen).
- Op hoeveel dagen in een (gemiddelde) week doet u spier- en/of botversterkende activiteiten?**
- 1. geen enkele dag
 - 2. 1 dag per week
 - 3. 2 dagen per week
 - 4. 3 of meer dagen per week
 - 5. weet niet
76. **Hoe vaak doet u aan georganiseerde sportactiviteiten (als lid van een officiële sport- of recreatievereniging, via de werkgever, via het buurt- of wijkcentrum of een recreatiesportclub)?**
- 1. elke dag
 - 2. één of meer keren per week (niet dagelijks)
 - 3. één of meer keren per maand (niet wekelijks)
 - 4. minder dan één keer per maand
 - 5. nooit
 - 6. weet niet
77. **Hoe vaak doet u aan ongeorganiseerde sportactiviteiten (met een vrienden- of familieclub of op eigen houtje)?**
- 1. elke dag
 - 2. één of meer keren per week (niet dagelijks)
 - 3. één of meer keren per maand (niet wekelijks)
 - 4. minder dan één keer per maand
 - 5. nooit
 - 6. weet niet

78 a. Wat is er tijdens de coronaperiode veranderd in uw sport- en beweeggedrag?

- 1. mijn sport- en beweeggedrag is niet veranderd
- 2. ik ben duidelijk meer gaan bewegen
- 3. ik ben duidelijk minder gaan bewegen
- 4. mijn beweegpatroon is veranderd, maar ik kan niet zeggen of ik meer of minder ben gaan bewegen
- 5. weet niet

b. Uw eventuele toelichting:

SPORTAANBOD

79. Kunt u in zes algemene rapportcijfers aangeven hoe tevreden u bent over de verschillende soorten sportvoorzieningen in Zoetermeer?

a. rapportcijfer voor de zwembaden:

zeer ontevreden											zeer tevreden	geen oordeel
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		99

b. rapportcijfer voor de binnensportvoorzieningen (sporthallen en -zalen):

zeer ontevreden											zeer tevreden	geen oordeel
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		99

c. rapportcijfer voor de buitensportvoorzieningen (sportvelden en -banen):

zeer ontevreden											zeer tevreden	geen oordeel
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		99

d. rapportcijfer voor de commerciële sportvoorzieningen (zoals SnowWorld en Silverdome):

zeer ontevreden											zeer tevreden	geen oordeel
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		99

e. rapportcijfer voor de sportverenigingen:

zeer ontevreden											zeer tevreden	geen oordeel
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		99

f. rapportcijfer voor de mogelijkheid om in Zoetermeer buiten (op straat, in parken e.d.) te sporten (bijvoorbeeld hardlopen, fietsen, skaten):

zeer ontevreden											zeer tevreden	geen oordeel
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		99

PERSOONLIJKE GEGEVENS

91. Bent u een man of een vrouw?

- 1. man
- 2. vrouw
- 3. anders / dat wil ik niet zeggen

92. Wat is uw leeftijd?

 jaar
93. Waaruit bestaat het huishouden waartoe u behoort (*uzelf meegerekend*)?

1. alleenstaande → ga naar vraag 97
2. twee partners, zonder kind(eren) → ga naar vraag 97
3. twee partners, met kind(eren)
4. eenoudergezin (= een volwassene met kind(eren))
5. anders, namelijk:

6. weet niet

94. Wat is uw plaats in het huishouden?

1. een van de twee partners
2. hoofd van het eenoudergezin
3. kind
4. anders, namelijk:

5. weet niet

95. Uit hoeveel personen bestaat uw huishouden (*uzelf meegerekend*)?
 personen
96. Wat is uw hoogste voltooide opleiding?

1. geen
2. basisschool, lagere school
3. voortgezet onderwijs, namelijk:
- 1. praktijkonderwijs
 - 2. vmbo-basis, -kader, -gl of vergelijkbaar (*lts, lhno, leao*)
 - 3. vmbo-tl, mavo, mulo of vergelijkbaar
 - 4. havo, mms of vergelijkbaar
 - 5. vwo, hbs of vergelijkbaar

4. vervolgonderwijs, namelijk:
- 1. mbo (niveau 1)
 - 2. mbo (niveau 2, 3, 4)
 - 3. hbo
 - 4. wo

5. anders, namelijk:

6. weet niet

Hartelijk dank voor het invullen!

BIJLAGE IV rechte tellingen

sport en bewegen

tabel IV-1 *aantal dagen in de week waarop men minstens 30 minuten matig intensieve (of intensievere) activiteiten beoefent (vraag 74a)*

	aantal	procent
geen enkele dag	86	9,7
1 - 2 dagen per week	191	21,6
3 - 4 dagen per week	234	26,4
5 - 6 - dagen per week	192	21,7
7 dagen per week	152	17,2
weet niet	25	2,8
niet geantwoord	6	0,7
totaal	886	100,0

tabel IV-2 *aantal minuten dat men in een gemiddelde week matig intensieve (of intensievere) activiteiten beoefent (vraag 74b)*

	aantal	procent
0 - 90 minuten	292	33,0
90 - 150 minuten	217	24,5
150 minuten of meer	284	32,1
weet niet	85	9,6
niet geantwoord	8	0,9
totaal	886	100,0

tabel IV-3 *aantal dagen in een (gemiddelde) week waarop men spier- en botversterkende activiteiten beoefent (vraag 75)*

	aantal	procent
geen enkele dag	241	27,2
1 dag per week	150	16,9
2 dagen per week	146	16,5
3 of meer dagen per week	267	30,1
weet niet	76	8,6
niet geantwoord	6	0,7
totaal	886	100,0

tabel IV-4 *frequentie van deelname aan georganiseerde sportactiviteiten (vraag 76)*

	aantal	procent
elke dag	10	1,1
één of meer keren per week (niet dagelijks)	268	30,2
één of meer keren per maand (niet wekelijks)	26	2,9
minder dan één keer per maand	29	3,3
nooit	533	60,2
weet niet	15	1,7
niet geantwoord	5	0,6
totaal	886	100,0

tabel IV-5 *frequentie van deelname aan ongeorganiseerde sportactiviteiten (vraag 77)*

	aantal	procent
elke dag	81	9,1
één of meer keren per week (niet dagelijks)	293	33,1
één of meer keren per maand (niet wekelijks)	102	11,5
minder dan één keer per maand	77	8,7
nooit	285	32,2
weet niet	42	4,7
niet geantwoord	6	0,7
totaal	886	100,0

gevolgen van de coronapandemietabel IV-6 *verandering in sport- en beweeggedrag van de respondent tijdens de coronaperiode (vraag 78a)*

	aantal	procent
het sport- en beweeggedrag is niet veranderd	300	33,9
is duidelijk meer gaan bewegen	173	19,5
is duidelijk minder gaan bewegen	209	23,6
beweegpatroon is veranderd; méér of minder is niet bekend	134	15,1
weet niet	64	7,2
niet geantwoord	6	0,7
totaal	886	100,0

toelichtingen (vraag 78b): zie bijlage V-1 (p.35 - 37)**waardering van sportvoorzieningen**tabel IV-7 *rapportcijfer voor zwembaden (vraag 79a)*

	aantal	procent
1 - zeer ontevreden	109	12,3
2	37	4,2
3	54	6,1
4	68	7,7
5	76	8,6
6	65	7,3
7	88	9,9
8	66	7,4
9	14	1,6
10 - zeer tevreden	4	0,5
geen oordeel	298	33,6
niet geantwoord	7	0,8
totaal	886	100,0

gemiddeld rapportcijfer: 4,6

tabel IV-8 *rapportcijfer voor binnensportvoorzieningen (sporthallen en -zalen) (vraag 79b)*

	aantal	procent
1 - zeer ontevreden	3	0,3
2	2	0,2
3	13	1,5
4	11	1,2
5	40	4,5
6	92	10,4
7	142	16,0
8	142	16,0
9	19	2,1
10 - zeer tevreden	8	0,9
geen oordeel	407	45,9
niet geantwoord	7	0,8
totaal	886	100,0
gemiddeld rapportcijfer: 6,8		

tabel IV-9 *rapportcijfer voor buitensportvoorzieningen (sportvelden en -banen) (vraag 79c)*

	aantal	procent
1 - zeer ontevreden	4	0,5
2	1	0,1
3	8	0,9
4	7	0,8
5	25	2,8
6	64	7,2
7	146	16,5
8	179	20,2
9	28	3,2
10 - zeer tevreden	9	1,0
geen oordeel	408	46,0
niet geantwoord	7	0,8
totaal	886	100,0
gemiddeld rapportcijfer: 7,1		

tabel IV-10 *rapportcijfer voor commerciële sportvoorzieningen zoals SnowWorld en Silverdome (vraag 7d)*

	aantal	procent
1 - zeer ontevreden	6	0,7
2	1	0,1
3	5	0,6
4	6	0,7
5	25	2,8
6	68	7,7
7	151	17,0
8	171	19,3
9	45	5,1
10 - zeer tevreden	7	0,8
geen oordeel	393	44,4
niet geantwoord	8	0,9
totaal	886	100,0
gemiddeld rapportcijfer: 7,2		

tabel IV-11 *rapportcijfer voor sportverenigingen (vraag 79e)*

	aantal	procent
1 - zeer ontevreden	2	0,2
2	1	0,1
3	2	0,2
4	4	0,5
5	17	1,9
6	41	4,6
7	134	15,1
8	204	23,0
9	42	4,7
10 - zeer tevreden	9	1,0
geen oordeel	423	47,7
niet geantwoord	7	0,8
totaal	886	100,0
gemiddeld rapportcijfer: 7,4		

tabel IV-12 *rapportcijfer voor de mogelijkheid om in Zoetermeer buiten (op straat, in parken e.d.) te sporten (vraag 79f)*

	aantal	procent
1 - zeer ontevreden	4	0,5
2	6	0,7
3	8	0,9
4	9	1,0
5	28	3,2
6	60	6,8
7	195	22,0
8	240	27,1
9	96	10,8
10 - zeer tevreden	25	2,8
geen oordeel	210	23,7
niet geantwoord	5	0,6
totaal	886	100,0
gemiddeld rapportcijfer: 7,4		

persoonlijke gegevens / achtergrondvariabelen

In tabel IV-13 t/m IV-19 wordt een overzicht gegeven van de achtergrondvariabelen. De gegevens in deze tabellen kunnen niet zonder meer met populatiekenmerken worden vergeleken.

tabel IV-13 *sekse (vraag 91; ontbrekende informatie aangevuld vanuit de steekproef)*

	aantal	procent
man	413	46,6
vrouw	457	51,6
anders / wil niet zeggen	16	1,8
totaal	886	100,0

tabel IV-14 *leeftijd (vraag 92; ontbrekende informatie aangevuld vanuit de steekproef)*

	aantal	procent
18 t/m 39 jaar	215	24,3
40 t/m 64 jaar	376	42,4
65 jaar en ouder	295	33,3
totaal	886	100,0

tabel IV-15 *type huishouden (vraag 93)*

	aantal	procent
alleenstaande	167	18,8
twee partners, geen kind(eren)	344	38,8
twee partners en kind(eren)	314	35,4
eenoudergezin	46	5,2
anders / weet niet / niet geantwoord	15	1,7
totaal	886	100,0

tabel IV-16 *plaats in het huishouden (vraag 94)*

	aantal	procent
de alleenstaande bewoner	167	18,8
een van de twee partners	624	70,4
hoofd eenoudergezin	26	2,9
kind (18+)	55	6,2
anders / weet niet / niet geantwoord	14	1,67
totaal	886	100,0

tabel IV-17 *aantal personen in het huishouden van de respondent (vraag 95)*

	aantal	procent
één	167	18,8
twee	365	41,2
drie	129	14,6
vier	160	18,1
vijf	36	4,1
zes	14	1,6
meer dan zes	4	0,5
niet bekend	11	1,2
totaal	886	100,0

tabel IV-18 *niveau hoogste voltooide opleiding (ontleend aan vraag 96)*

	aantal	procent
(nog) geen startkwalificatie	156	17,6
startkwalificatie	250	28,2
hbo / wetenschappelijk onderwijs	450	50,8
anders / niet bekend	30	3,4
totaal	886	100,0

tabel IV-19 *wijk en buurt (ontleend aan de steekproef)*

	aantal	procent
<i>Centrum</i>	148	16,7
Dorp	36	4,1
Stadscentrum	38	4,3
Palenstein	30	3,4
Driemanspolder	44	5,0
<i>Meerzicht</i>	92	10,7
Meerzicht-West	60	6,8
Meerzicht-Oost	32	3,6
<i>Buytenwegh de Leyens</i>	134	15,1
Buytenwegh	66	7,4
De Leyens	68	7,7
<i>Seghwaert</i>	114	12,9
Seghwaert-Zuidwest	48	5,4
Seghwaert-Noordoost	66	7,4
<i>Noordhove</i>	67	7,6
Noordhove-West	25	2,8
Noordhove-Oost	42	4,7
<i>Rokkeveen</i>	170	19,2
Rokkeveen-West	65	7,3
Rokkeveen-Oost	105	11,9
<i>Oosterheem</i>	150	16,9
Oosterheem-Zuidwest	40	4,5
Oosterheem-Noordoost	110	12,4
<i>overig / wijk onbekend</i>	11	1,2
totaal	886	100,0

BIJLAGE V toelichtingen corona en sport- en beweggedrag

antwoord: sport- en beweggedrag is tijdens de coronaperiode niet veranderd

- Bewegen is iedere dag o.a. bepaalde oefeningen, wandelen.
- Coronatijd was een mooie tijd voor de mensen om in de buitenlucht (dagelijks) te wandelen.
- Gelukkig konden wij vanuit de sportschool gebruik maken van buitenactiviteiten en we golfen dus; dat kon ook doorgaan. Verder kan wandelen altijd doorgang vinden.
- Het antwoord dat ik eigenlijk wil geven staat er niet tussen. Het beweegpatroon is veranderd, maar de hoeveelheid ervan niet.
- Ik ben wel blijven bewegen, alleen het bezoek aan de sportschool is in de coronatijd veel minder geworden, maar nu weer hersteld.
- Ik doe mijn activiteit in het Van Tuylpark. Dus geen huizen in dat mooie park!
- Ik had wel minder gesport, maar daarna ging het gewoon verder.
- Ik heb artrose in 'n groot gedeelte van mijn lichaam.
- Ik heb een hondje waar ik dagelijks drie à vier keer mee loop.
- Ik heb me aan al die maatregelen i.v.m. corona gehouden.
- In clubverband mocht het natuurlijk niet.
- Meer gaan fietsen, sinds de hoge brandstofprijzen.
- Na 22 operaties lukt dat mij niet meer zo goed.
- Op zich is corona geen excuus om minder te bewegen. Het is alleen een excuus bij opname of anders (bijvoorbeeld overlijden).
- Sport meer buiten nu.
- Tijdens lockdown / avondklok verminderd, nu weer op oude niveau.
- Wandel elke dag meerdere malen met de hond.
- Wandelen kan altijd, mét of zonder corona.
- Wat een vreemde vragen vanuit de gemeente. Wat wil u hiermee?
- Wij zijn buiten blijven sporten met elkaar.

antwoord: respondent is tijdens de coronaperiode duidelijk meer gaan bewegen

- Als ik thuis werk maak ik drie keer per dag een ommetje.
- Betere werk-leefbalans.
- De sportschool sloot en ik had een blessure. Meer gaan wandelen en nu fysiotherapie.
- Doordat ik thuiswerkte kon ik makkelijker naar een sportles.
- Elke dag wandelen, naar buiten.
- Fietsen ... vanuit ons huis, en zoveel mooie routes ontdekt.
- Heel veel gewandeld.
- Ik ben al jaren aan het hardlopen maar ik heb daarnaast krachttraining opgepakt.
- Ik ben thuis en in mijn omgeving lekker gaan bewegen.
- ik ging elke dag een ommetje maken en naar fitness.
- Ik ging nooit wandelen, sinds corona wandel ik iedere dag.
- Ik heb nieuwe sporten ontdekt zoals Boulderen. Dit hebben wij alleen helaas niet in Zoetermeer.
- Ik wandel veel in de parken van Zoetermeer, zoals Westerpark en Buytenpark, zeker wel twee keer per week.
- Loop minimaal 6.000 stappen per dag met de rollator.
- Meer bewegen was gewoonweg een mogelijkheid om nog iets te doen.
- Meer gaan wandelen.
- Mijn vrouw en ik wandelen sindsdien zes ochtenden in de week. Mijn hardlooppactiviteiten heb ik bovendien gehandhaafd.
- Om te herstellen van corona.
- Sinds kort woon ik in Zoetermeer, waar ik veel kan skaten.
- Thuis een gym ingericht.
- Vooral buiten wandelen / lopen.
- Wandelen en fietsen.
- Wandelen.
- Wandelen.
- We zijn gaan wandelen
- YouTube fitness gaan doen

antwoord: respondent is tijdens de coronaperiode duidelijk minder gaan bewegen

- Ben getroffen door corona en influenza; aangewezen op rollator.
- Ben nu hoogzwanger dus sport staat op een laag pitje.
- Bij sluiting van de sportscholen ben ik van heilig 5 tot 6 maal in de week (al 2 à 3 jaar) intensief fitnessen naar helemaal niets gegaan. Tot op heden heb ik nog geen motivatie gevonden dit opnieuw op te pakken.
- Corona gehad, drie weken op de ic-afdeling in coma.
- Doe dit nooit meer! Het middel (de repressie) was erger dan de kwaal!

antwoord: respondent is tijdens de coronaperiode duidelijk minder gaan bewegen

- Door alle sportscholen dicht te gooien en ook nog eens de buitensportgelegenheden af te sluiten voor gebruik heeft de gemeente Zoetermeer er tijdens de coronaperiode aan bijgedragen dat zowel ik als mijn gezin veel minder zijn gaan bewegen.
- Door corona is een groepsactiviteit (Taverzo tafeltennis voor ouderen) weggefallen en niet meer optimaal opgestart. Ouderen boven de 60 kozen voor gezondheid omdat ze een kwetsbare groep zijn, en omdat corona weer opspeelt durven mensen geen terugkeer te maken.
- Door thuiswerken beweeg ik minder. Ik probeer dit te compenseren door zelf meer te bewegen buiten werktijd, maar dit lukt niet altijd en is niet voldoende.
- Fietste eerst regelmatig naar kantoor (ongeveer 10 km), werk nu vooral thuis.
- Fitness en paardrijden was gesloten.
- Geen geschikte respijtzorg / oppas!
- Geen toegang tot de sportschool.
- Ik ben al voor corona gediagnosticeerd met de ziekte lipolymfoedeem en loop heel moeilijk. Dit heeft zich geopenbaard 2014/2015. Toch probeer ik 32 uur te werken en mijn huishoudelijke taken te doen, waarbij mijn man mij helpt. Nu op de wachtlijst voor liposucties die ik zelf moet betalen om mijn mobiliteit terug te krijgen. Beweging is minimaal, nu.
- Ik heb chronische artrose. Dus sporten en veel bewegen is problematisch.
- Ik heb corona gehad en ben heel erg achteruitgegaan. Ook omdat ik nierpatiënt ben en hernia heb. Twee keer per week ook dialyse gehad.
- Ik heb door vaccinatie COPD gold 4 gekregen en zit nu permanent aan de zuurstof, echter met fysio; toch trainen.
- Ik heb nierkanker gekregen. Was vermoeiend voor mij.
- Ik repeteer normaal gesproken 2x per week 3 uur als drummer in een metal band, maar alle oefenruimtes gingen dicht. Dat kostte mij dus 6 uur zeer intensieve beweging per week. Zodra ze weer opengingen, zijn we weer terug naar het normaal ritme gegaan.
- Me afgemeld bij sportclub, omdat hier geen afstand werd gehouden tijdens de sportbeoefening, plus thuisonderwijs, wat naar sport gaan lastig maakte.
- Met long covid ben ik snel oververmoeid.
- Minder bewogen doordat de fysiotraining dicht was.
- Minder contactmomenten.
- Net voor de corona werd ik visueel gehandicapt.
- Onze 55+ gymles is gestopt door te hoge kosten; was vanuit de gemeente Zoetermeer geregeld!
- Ook door blessures en sluiting sportschool minder beweging gehad, wat nu weer is opgepakt
- Sindsdien wel weer afgenomen.
- Sporten was beperkt mogelijk.
- Sportscholen gesloten.
- Sportschool ging dicht.
- Sportschool is te duur geworden. Werk meer om de rekeningen te kunnen betalen en heb hierdoor ook minder tijd voor sport.
- Sportschool was gesloten.
- Tijdens de coronaperiode was ik voornamelijk aan het verhuizen.
- Vaak binnenblijven.
- Voor de coronatijd zwom ik elke zondagmorgen en fietste ik regelmatig. Dat is beide over. Doe nu andere bewegingsactiviteiten
- Was veel binnen om niet besmet te worden. Nu ben ik ziek.
- Wedstrijden en trainingen lagen stil.
- Yogastudio dicht. Thuis komt het er niet van.
- Ziekte.

antwoord: het beweegpatroon is tijdens de coronaperiode veranderd, maar respondent kan niet zeggen of hij/zij meer of minder is gaan bewegen

- Bij digitale vergaderingen beweeg ik minder.
- Door mijn ziekte COPD heb ik maar een beperkte beweging.
- Door sluiting / aanpassing van het activiteitenrooster van de zwembaden gestopt met zwemmen, wandel- en fietsactiviteiten zijn gelijk gebleven (wellicht iets toegenomen tijdens lockdowns).
- Eind aan het wekelijks zwemuurtje, door sluiting zwembad tijdens corona; daarna niet meer verdergegaan.
- Fitnessapparaten aangeschaft, meer recreatieve wandelingen en fietstochten in plaats van verplaatsingen om op werk of elders te komen.
- Gestopt met de sportschool, meer zelf gaan hardlopen.
- Het abonnement bij een sportclub is opgezegd.
- Ik ben meer in de parken gaan lopen toen binnen sporten niet mocht.
- Ik ben meer zelf, thuis of met vrienden gaan bewegen en dat bevalt mij veel beter dan de sportschool.
- Ik ben vooral meer gaan wandelen, maar minder sporten.
- Ik denk dat ik meer ben gaan bewegen, maar ben er niet zeker van i.v.m. het nachtelijk uitgaansverbod in de coronaperiode.
- ik was lid bij een sportvereniging waar ik tweemaal weeks trainde maar inmiddels mee gestopt ben
- Meer gaan thuiswerken en gestart met elke dag yoga. Dus minder bewegen om naar kantoor te gaan.

antwoord: het beweegpatroon is tijdens de coronaperiode veranderd, maar respondent kan niet zeggen of hij/zij meer of minder is gaan bewegen

- Meer gaan wandelen buiten.
- meer gewandeld, minder in de sportschool.
- Meer ongeorganiseerd.
- Meer wandelen in en rond eigen woning, minder fietsen naar werk.
- Minder, i.v.m. risico van besmetting.
- Ouderengym is opgeheven deze zomer.
- Sinds paar jaar geen fitness meer maar wel vaker fietsen, eerst naar werk, nu met leeftijdsontslag. Wel 's zomers meer fietsen dan 's winters. Beweeg op zich te weinig, zou moeten sporten.
- Sportschool opgezegd, zelf gaan bewegen.
- Wegens zwangerschap en bijgekomen bekkenklachten is mijn beweeggedrag veranderd. Ik kan niet alles meer zoals voorheen.
- Zou graag meer speeltuintjes zien in Zoetermeer zodat kinderen meer buiten kunnen spelen. In vergelijking met andere steden valt dit tegen in Zoetermeer.

antwoord: weet niet

- Corona.
- De vroegere React bood voor ouderen 70+ en zieken gymnastiek. Kon twee keer oefenen in de sportzaal en zwemmen, is opgedoekt door de gemeente. Ik voel mij niet meer fit.
- Door ziek zijn weinig beweging.
- Ik sport niet.
- Ik werk, ik sjouw de hele dag.

vraag niet beantwoord, toch een toelichting

- Heb reuma en artrose; ik zit in een scootmobiel, dus geen sport of beweging.